

Af Ministeriet for Handel og Søfart er Udvalget blevet gjort bekendt med de af forskellige Institutioner paa Regeringens Foranledning fremsatte Bemærkninger til Udkastet af 1901. Vor Arbejdsplan har derefter været den gennem en grundig Diskussion af de fremkomne Betragtninger at søge disse nærmere belyste og den deri indeholdte Kritiks Holdbarhed prøvet. Dette er sket paa en Række Møder i Tiden fra 3. November 1909 til 15. Marts 1910. Efter at herefter Enighed om de forskellige Punkter i alt væsentligt var opnaaet, paatog medundertegnede Professor Grundtvig sig efter Aftale med os andre at udarbejde nye foreløbige Udkast til Lov om Aktieselskaber samt til Lov om Kommanditaktieselskaber. Disse have derefter været underkastede Drøftelse dels i en Række snævrere Udvalgsmøder, dels i samlede Møder. Udkastene, som de nu foreligge, fremtræde herefter, hvor der ikke fra enkelt Side er fremsat afvigende Forslag eller taget særligt Forbehold, som fælles, af samtlige undertegnede tiltraadte Forslag.

I Forbindelse med Udkast til Lov om Aktieselskaber og Lov om Kommanditaktieselskaber har man udarbejdet et Udkast til Lov angaaende Andelsforeninger. Dettets foreløbige Udformning har været overdraget Udvalgets særlige Repræsentanter for de Andels- og Forbrugsforeningerne vedrørende Interesser. Der har derefter fundet en samlet Drøftelse Sted, saaledes at det ogsaa for dette Lovudkasts Vedkommende gælder, at det, hvor ikke særligt Forbehold er taget, fremtræder som et fælles af samtlige undertegnede tiltraadt Forslag.

Udvalgets Bemærkninger til Udkast til Lov angaaende Andelsforeninger.

Ved Udarbejdelsen af Udkast til Lov angaaende Andelsforeninger har der indenfor Udvalget gjort sig to indbyrdes afvigende Synspunkter gældende med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvad der bør være Formaalet for en Lovordning paa dette Omraade. De særlige Repræsentanter for Andelsforeningsinteresserne erkende, at en Lov om Aktieselskaber af et Indhold som det af Udvalget udarbejdede Udkast vil friste til Omgaaelser gennem Stiftelse af Andelsforeninger. Ud fra den Betragtning, at der da løbes Fare for, at illegitime Aktieselskaber skulle opstaa under

Navn af Forbrugsforeninger eller Andelsselskaber, og de virkelige Andelsforeningers Anseelse derved skades, finde de, at der, ogsaa for Foreningernes egen Skyld, samtidig med en Aktielov bør tilvejebringes en Lov angaaende Andelsforeninger. Men Formaalet for en saadan Lov bør da principielt ogsaa kun være at hindre Omgaaelser af Aktieselskabslovgivningen. Loven maa derfor i det væsentlige tage Sigte paa saadanne Foreninger, i hvilke Medlemmernes *Ansvar er begrænset*, og de *allerede bestaaende* Foreninger bør ikke inddrages under dens Omraade. Udvalgets øvrige Medlemmer kunne derimod ikke erkende, at dette Formaal bør være en Andelslovs eneste, men mene tværtimod, at Hensyn saavel til Betryggelse af *Foreningskreditorerne* som til *Medlemmernes Sikkerhed* føre til for de heromhandlede Foreningers Vedkommende at kræve en almindelig og med Aktielovens Regler i det væsentlige stemmende Lovordning, omend mulig med visse Lempelser for de Foreninger, hvis Kreditbasis er Medlemmernes fulde personlige Ansvar.

For de Andelsforeningers Vedkommende, som *fremtidig* maatte dannes, ville de nævnte forskellige Synspunkter dog formentlig ikke medføre væsentlig uensartede Ordninger, idet en Modarbejdelse af Omgaaelsen af Aktielovgivning for at blive effektiv naturligt maa føre til Regler beslægtede med Aktieselskabsreglerne. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang de *bestaaende* Foreninger skulle inddrages under Lovens Herredømme vil Afgørelsen derimod blive udpræget forskellig, eftersom det ene eller det andet Synspunkt lægges til Grund.

Som Forslaget foreligger, er det Resultat af gensidig Imødekommen fra Repræsentanterne for de to forskellige Grundsynspunkter. Det omfatter *alle* Selskaber, hvad enten Medlemmernes Ansvar er begrænset eller ej, men for de sidstnævntes Vedkommende er det foreslaaet, at forskellige Bestemmelser vedrørende Foreningernes indre Organisation (§§ 17 og 18 samt 23 til 27) kun skulle komme til Anvendelse, *for saa vidt ikke andet i Foreningens Vedtægter er bestemt*. Herved værges det *Selvstyre*, som er tilvant i Landbrugets Samvirksomheder, og som disse ikke ville undvære. Paa de den 1. Januar 1910 bestaaende Foreninger skal dernæst kun Bestemmelserne i §§ 15 og 16 om Medlemmernes Anvar for Foreningens Forpligtelser samt i § 34 om Pligten til Registrering finde Anvendelse.